

4
59
37

Nr. akt

Protokół przesłuchania świadka

Dnia 13 lipca 194 7 r. w Staszowie

~~Określowa Komisja Badania Zbrodni Niemieckich~~
~~Sędzia Sędzią z siedzibą~~

w Radomiu, Ekspozytura ~~Sąd Grodzki~~ w Staszowie, Oddział

w osobie Sędziego Albina Walkiewicza, adwokata w Staszowie

z udziałem Protokółanta -

w obecności stron

przesłuchał niżej wymienionego w charakterze świadka - bez przysięgi.¹⁾ -

Po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania i o treści art. 107 k.p.k. - oraz o znaczeniu przysięgi, Sędzia ~~odabrał~~ ~~od niego~~ ~~przysięgę~~ ~~na~~ ~~za~~ ~~x~~ sadzie art. k.p.k. po czym -¹⁾ świadek zeznał, co następuje:

Imię i nazwisko Aleksandra Warchałowska

Wiek lat 33

Imiona rodziców Jan i Felicja

Miejsce zamieszkania Staszów, ul. Szpitalna 1

Zajęcie ekspedientka

Wyznanie ryzm. - kat

Karalność nie karana

Stosunek do stron

W marcu 1943 r. przybył do Staszowa oddział Niemców, część była w mundurach, część po cywilnemu. Przybyli z Ostrowca lub z Radomia. Mówiono, że to Gestapo, ja formacji nie znam. Przeprowadzali aresztowania w Staszowie. Pamiętam, że wówczas aresztowano i wywieziono Wincentego Cukierskiego, Stefana Adamusa, Rytwińskiego Józefa, Chołewę Józefa, Wiktora Stępnia, Czapłę Władysława, Sochę Michała, Sochę Tadeusza i inn. których nie pamiętam. W dniu 11 marca 1943 r. przybyli do mego mieszkania Niemcy celem aresztowania mego męża Józefa Warchałowskiego. Nie zastali męża więc zabrali mnie. trzymano mnie w areszcie przez 10 dni, następnie wywieziono mnie do Sandomierza do więzienia. Za Osiekim wyszedł na drogę mąż mój, który w jakiś sposób dowiedział się, że mnie wywożą. Krzyknął, żebyśmy się zatrzymali, bo jechałam z eskortą wozem. Wtedy eskortujący mnie policjanci granatowi Władysław Owczerek i Machniak, imienia nie znam, z posterunku Osiek,

¹⁾ Zbędne wyrazy druku należy przekreślić.

²⁾ W tym miejscu wpisać należy odpowiedź, jakiej udzielił świadek, po uprzedzeniu go o prawie odmówienia zeznań (art. 104 k.p.k.).

poczęli do niego strzelać-i zastrzelili go.Owczarek zastrzelił podobno również niejakiego Miernowskiego z Osieka,o czym mówił mi brat zabitego zdaje mi się Władysław Miernowski,obecnie zamieszkały w Kielcach.Owczarek zamieszkuje obecnie w Łodzi,zdaje się Doły Dolne,dojeżdża się tramwajem jedyneką.Mówił mi to nieznany mi człowiek ze wsi Wiązownica,gm.Osiek.Gondek Antoni ze Staszowa zna adres Owczarka.Człowieka z Wiązownicy Owczarek prosił,żeby nikomu nie mówił,że on znajduje się w Łodzi.Owczarek podobno jest funkcjonariuszem Urzędu Bezpieczeństwa.Gdzie przebywa drugi policjant t.j.Machniak tego nie wiem...Komendantem posterunku policji Granatowej był w Staszowie Ratajczak,pochodzący z Poznańskiego,od jego córki odebrałam zaręczynowy pierścionek,zabrany mi przez Niemców w czasie aresztowania mnie.Zabrano mi wszystko ubranie moje i męża,jak również ubranie teściowej i szwagra.Mała był krawcem i miał sporo materiału na ubrania dostarczonego przez klientów celem uszycia ubrania.Materiał ten też zabrano,jak również moje 2 pierścionki i 2 złote dukaty.Gdy zgłosiłam się po te rzeczy po zwolnieniu mnie z więzienia,Ratajczak który zaprowadził mnie do lokalu żandarmerii w Staszowie;przedstawił mnie komendantowi, że jestem żoną zastrzelonego bandyty,zwolnioną z więzienia,podkreślał to 2-krotnie.-Z wyżej wymienionych aresztowanych w marcu osoby wszyscy żyją, ledz aresztowano również po nich ich rodziny w liczbie około 18 osób i wywieziono ich do obozu w Oświęcimiu.Tam zginęli:Rytfińska,Adamus,Adamusowa, Stępień,Czaplina i jej siostra,Iżyłowski-imion nie pamiętam.O innych zbrodniach wiem ze słyszenia,lecz szczegółów podać nie mogę.Nic więcej nie wiem. Odczytano.

Aleksandra Karszewska.

Władysław

Więzienie

Karta zwolnienia.

39
61

w Sandomierzu Więzień śledczy Aleksandra
Werchalo wska
z Staszowa, ul. Szpitalna zwolniony został
dzisiaj o godz. 10.- z aresztu prewencyjnego i udaje
się do J.W.

Księga więźniów I

dnia 11. czerwca 194 3 r.

Nr. 810/42

Der Leiter der Deutschen Strafanstalt



Könige
Verwaltungsinspektor

M. S. № 10 więz.—113
Karta zwolnienia z aresztu